

Programmeerimine

10. loeng

Täna loengus

- Eeldefineeritud operatsioonid järjenditel
- Mitmemõõtmelised massiivid
- Listide muteerimine ja aliasesed

Eeldefineeritud operatsioonid järjestitel

Eeldefineeritud meetode listidel

Meetod	Kirjeldus
<i>L.append(x)</i>	lisab elemendi <i>x</i> listi lõppu
<i>L.extend(L2)</i>	lisab listi <i>L2</i> elemendid listi <i>L</i> lõppu
<i>L.sort()</i>	sorteerib listi
<i>L.reverse()</i>	pöörab listi ümber
<i>L.insert(i,x)</i>	lisab elemendi <i>x</i> positsiooni <i>i</i>
<i>L.pop(i)</i>	tagastab indeksiga <i>i</i> elemendi väärtuse ja eemaldab selle listist (vaikimisi $i = -1$)
<i>L.remove(x)</i>	eemaldab listist väärtusega <i>x</i> elemendi esimese esinemise
<code>del L[i]</code>	eemaldab listist elemendi <i>L[i]</i>

Eeldefineeritud operatsioonid järjenditel

Näide

```
L = list(range(3))           # L = [0, 1, 2]
L.append(1)                 # L = [0, 1, 2, 1]
L.extend([1,2])            # L = [0, 1, 2, 1, 1, 2]
a = L.pop()                # a = 2; L = [0, 1, 2, 1, 1]
L.reverse()                # L = [1, 1, 2, 1, 0]
L.sort()                   # L = [0, 1, 1, 1, 2]
b = L.index(2)             # b = 4
c = L.index(1)             # c = 1
L.insert(2,3)              # L = [0, 1, 3, 1, 1, 2]
L.remove(1)                # L = [0, 3, 1, 1, 2]
del L[3]                   # L = [0, 3, 1, 2]
```

Kahemõõtmelised massiivid

Kahemõõtmelised massiivid

Mitmemõõtmelised massiivid

- Massiivid võivad olla mitmemõõtmelised.
 - Kahemõõtmeline = massiiv massiividest.
 - Kolmemõõtmeline = massiiv kahemõõtmelistest massiividest.
 - ...
- Üldjuhul võivad sisemised massiivid olla erineva suurusega.
- **Maatriks** on kahemõõtmeline massiiv, kus kõik sisemised massiivid on sama pikkusega.

Kahemõõtmelised massiivid

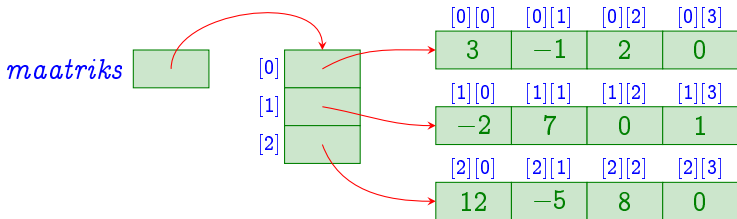
```
maatriks = [ [ 3, -1, 2, 0 ],  
               [ -2, 7, 0, 1 ],  
               [ 12, -5, 8, 0 ]  
             ]  
maatriks[1][2] = maatriks[0][0] - 2
```

Kahemõõtmelised massiivid

$$\textit{maatriks} = \begin{bmatrix} [3, -1, 2, 0], \\ [-2, 7, 0, 1], \\ [12, -5, 8, 0] \end{bmatrix}$$

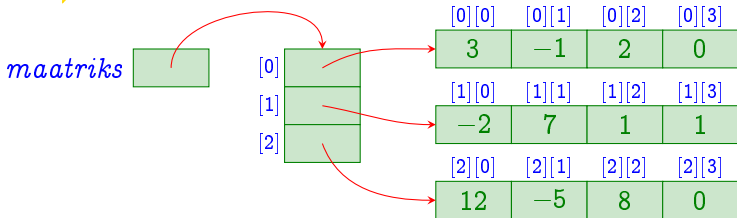
$$\textit{maatriks}[1][2] = \textit{maatriks}[0][0] - 2$$

Kahemõõtmelised massiivid

$$\textit{maatriks} = \begin{bmatrix} [3, -1, 2, 0], \\ [-2, 7, 0, 1], \\ [12, -5, 8, 0] \end{bmatrix}$$

$$\textit{maatriks}[1][2] = \textit{maatriks}[0][0] - 2$$

Kahemõõtmelised massiivid

Maatriksi väljastamine ridade kaupa

```
def printMatrixRows(a):  
    for row in a:  
        for col in row:  
            print(col, end=' ')  
        print()
```

Näide

```
A = [[1,2,2], [7,5,9]]  
printMatrixRows(A)    # Trüüb: 1 2 2  
                       #          7 5 9
```

Listide muteerimine

Listide muteerimine

Listide muteerimine ja aliased

- Kuna listimuutuja on viit listile, siis ühe listimuutuja omistamisel teisele luuakse **alias**.
- Ühe listimuutuja kaudu listi muutmisel "muteerub" ka teine.
- Ka protseduuri parameetrina antud list edastatakse viida kaudu.
- Seetõttu on protseduuri sees tehtavad argumentlisti muutmised nähtavad ka protseduuri väljakutse kohas.

Listide muteerimine

$a = [3, 1, 0, 5]$

$b = a$

$b[3] = 6$

$b[0] = a[3] + 1$

$a[3] = 1$

Listide mteerimine

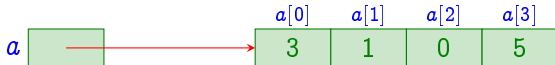
$a = [3, 1, 0, 5]$

$b = a$

$b[3] = 6$

$b[0] = a[3] + 1$

$a[3] = 1$

Listide mütterimine

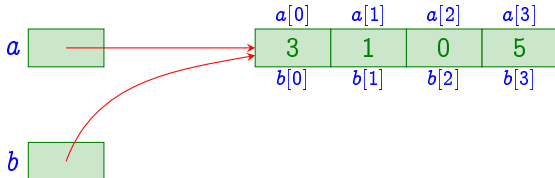
$a = [3, 1, 0, 5]$

$b = a$

$b[3] = 6$

$b[0] = a[3] + 1$

$a[3] = 1$

Listide mütterimine

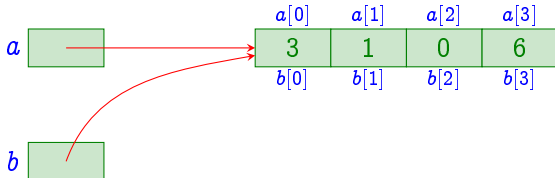
$a = [3, 1, 0, 5]$

$b = a$

$b[3] = 6$

$b[0] = a[3] + 1$

$a[3] = 1$

Listide mütterimine

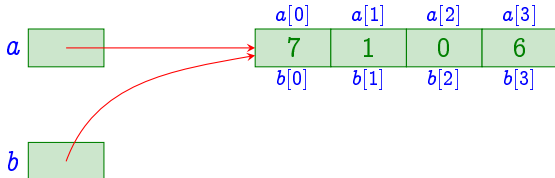
$a = [3, 1, 0, 5]$

$b = a$

$b[3] = 6$

$b[0] = a[3] + 1$

$a[3] = 1$

Listide mütterimine

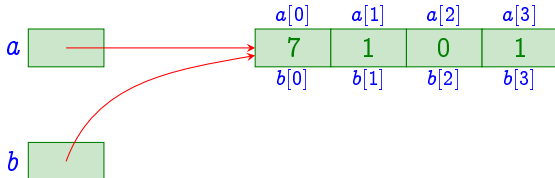
$a = [3, 1, 0, 5]$

$b = a$

$b[3] = 6$

$b[0] = a[3] + 1$

$a[3] = 1$

Listide muteerimine

Listide kopeerimine

- Listide kopeerimiseks võib kasutada *viilutamist* või *tüübiteisendust*.
- Mõlemal juhul kopeeritakse aineult kõige ülemine tase!
 - nn. **madal** (ingl. *shallow*) koopia.

Näide

```
a = [1, 2, [3, 4]]
```

```
b = a[:]
```

```
c = list(a)
```

```
a[0] = 0           # a=[0, 2, [3,4]]
```

```
# b=[1, 2, [3,4]]; c=[1, 2, [3,4]]
```

```
b[2][0] = 1       # a=[0, 2, [1,4]]
```

```
# b=[1, 2, [1,4]]; c=[1, 2, [1,4]]
```

Listide muteerimine

Listide kopeerimine

- Listi **sügavaks** (ingl. *deep*) kopeerimiseks saab kasutada funktsiooni *deepcopy*.
 - on eeldefineeritud moodulis *copy*.

Näide

```
import copy
```

```
a = [1, 2, [3, 4]]
```

```
b = copy.deepcopy(a)
```

```
a[0] = 0           # a=[0, 2, [3,4]]
```

```
# b=[1, 2, [3,4]]
```

```
b[2][0] = 1       # a=[0, 2, [3,4]]
```

```
# b=[1, 2, [1,4]]
```

Suur tänu osalemast

ja

kohtumiseni!